

## **BAB 1**

### **ASPEK TEKNIKAL PENULISAN TESIS/DISERTASI**

#### **1.1 BAHASA**

Bahasa Melayu atau Bahasa Inggeris (bahasa asing dalam teks utama hendaklah dicondongkan)

#### **1.2 PENAIPAN DAN PENCETAKAN TEKS**

- a. Tesis hendaklah ditaip dengan menggunakan komputer dan dicetak dengan pencetak laser.
- b. Menggunakan huruf Tahoma *kecuali* bahagian yang melibatkan simbol-simbol saintifik.
- c. Saiz huruf ialah 11 untuk teks utama manakala untuk catatan lain seperti nota kaki ialah 9.
- d. Perenggan pertama tidak perlu diengsot (*indent*). Perenggan seterusnya dimulakan dengan satu engsotan.
- e. Nombor halaman diletakkan di bahagian bawah mukasurat pada kedudukan tengah (28 mm dari jidar bawah).
- f. Jidar kiri pada kedudukan 38 mm dari birai.
- g. Jidar kanan, atas dan bawah pada kedudukan 28mm.
- h. Warna huruf teks utama ialah hitam.

#### **1.3 FORMAT TAJUK**

##### **a. Tajuk Tesis di Kulit Keras (Lampiran A)**

- i. Tajuk tesis ditaip dengan huruf besar, tebal dan bersaiz 18.
- ii. Kedudukan tajuk ditaip dengan menggunakan format tengah (*piramid terbalik*) di tengah di antara jidar kiri dan jidar kanan.
- iii. Tiada langkau jika tajuk melebihi satu baris.
- iv. Tidak boleh menggunakan perkataan ringkasan.

- v. Nama pelajar ditaip dengan huruf besar, tebal dan bersaiz 18.
- vi. Nama fakulti ditaip dengan huruf besar, tebal dan bersaiz 18.

**b. Tajuk Bab (Lampiran Q)**

- i. Huruf besar, tebal dan bersaiz 14.
- ii. Kedudukan tajuk di tengah di antara jidar kiri dan jidar kanan.
- iii. Tiada langkau jika tajuk melebihi satu baris.

**c. Tajuk kecil dan sub tajuk (Lampiran R)**

- i. Huruf kecil, tebal dan bersaiz 11 dan menggunakan huruf besar pada setiap awal perkataan (kecuali perkataan seperti: di, oleh, pada)
- ii. Kedudukan di kiri.
- iii. Tiada langkau jika tajuk melebihi satu baris.

#### **1.4 SELANG BARIS**

Teks utama tesis ditaip dalam 1.5 langkau kecuali perkara-perkara berikut:

- a. Tajuk Bab dan tajuk kecil/sub tajuk.
- b. Teks untuk Pengakuan.
- c. Teks untuk Pengesahan.
- d. Teks untuk Penghargaan.
- e. Abstrak Bahasa Melayu dan terjemahan dalam Bahasa Inggeris.
- f. Senarai Kandungan *kecuali* antara tajuk bab: langkau 1.5 dibenarkan.
- g. Keterangan Jadual Rajah, Foto dan Notasi Muzik.
- h. Rujukan/ Bibliografi.
- i. Nota Kaki/Nota hujung.
- j. Teks petikan yang melebihi 40 patah perkataan (diletakkan pada perenggan baru ditaip berasingan dengan satu engsotan dari kanan dan kiri).

## **1.5 PERENGGAN DAN AYAT**

- a. Setiap perenggan hendaklah disamaratakan.
- b. Perenggan pertama selepas tajuk dan subtajuk bermula di kiri dan tidak diensot. (Perenggan seterusnya dimulakan dengan ensotan sebanyak 12.5 mm (0.5 inci).
- c. Selang antara perenggan adalah berjarak dua (2) ketukan atau 1.5 langkau.
- d. Perenggan baru pada bahagian bawah sesuatu halaman mestilah mengandungi sekurang-kurangnya dua baris ayat yang lengkap. Jika tidak, perenggan tersebut hendaklah dimulakan pada halaman berikutnya.
- e. Perkataan terakhir pada sesuatu halaman tidak boleh menggunakan tanda sempang. Perkataan yang lengkap hendaklah ditaip pada halaman berikutnya. Jika baris terakhir sesuatu perenggan menjadi baris pertama bagi halaman baru, panjangnya hendaklah sekurang-kurangnya satu baris.
- f. Ayat tidak boleh dimulakan dengan nombor.
- g. Angka dalam teks hendaklah ditulis dengan perkataan jika bilangannya kurang daripada sepuluh (10). Contoh: *Lima percubaan, sembilan percubaan.*

## **1.6 JIDAR (*MARGIN*)**

### **1.6.1 Ukuran Jidar Bagi Muka Hadapan Tesis/Disertasi Kulit Luar (*Lampiran A*)**

- a. Jidar atas : 60mm-dari birai atas.
- b. Jidar bawah : 60mm (1.12 inci) dari birai bawah.
- c. Kedudukan tajuk ditaip dengan menggunakan format tengah (*piramid terbalik*) dengan menggunakan huruf tahoma 18.

### **1.6.2 Ukuran Jidar Bagi Halaman Pertama (*Lampiran B*)**

- a. Jidar atas : 60 mm dari birai atas.
- b. Jidar bawah : 60 mm dari birai kanan.
- c. Kedudukan tajuk ditaip dengan menggunakan format tengah (*piramid terbalik*).

### **1.6.3 Ukuran Jidar Bagi Halaman Senarai Kandungan, Pengakuan, Pengesahan, Pengesahan Penyelia, Penghargaan, Abstrak, Jadual, Rajah, Senarai Foto, Notasi Muzik, Istilah dan Lampiran**

- a. Jidar atas : 28mm (1.12 inci) dari birai atas.
- b. Jidar kanan : 28mm (1.12 inci) dari birai kanan.
- c. Jidar kiri : 38 mm dari birai kiri.
- d. Jidar bawah : 28mm (1.12 inci) dari birai bawah.

### **1.6.4 Ukuran Bagi Halaman Pertama Setiap Bab Baru**

- a. Jidar atas : 28mm (1.12 inci) dari birai atas.
- b. Jidar kanan : 28mm (1.12 inci) dari birai kanan.
- c. Jidar kiri : 38 mm dari birai kiri.
- d. Jidar bawah : 38mm (1.12 inci) dari birai bawah.
- e. Halaman pertama bagi setiap bab tesis/disertasi hendaklah dikosongkan 28 mm di bahagian atas tajuknya (lihat contoh di **Lampiran Q**).

## **1.7 PENOMBORAN**

### **1.7.1 Halaman Teks Utama**

- a. Kedudukan nombor halaman diletakkan di bahagian bawah, tengah dan menggunakan nombor jenis tahoma saiz 11.
- b. Halaman bukan teks utama (seperti judul, kandungan, pengesahan) hendaklah dinomborkan dengan angka kecil roman secara berturut-turut (i, ii, iii dan seterusnya). Tajuk pada halaman pertama (Lampiran B) adalah halaman "i" tetapi nombornya tidak ditaip.
- c. Halaman teks utama hendaklah dinomborkan dengan angka 1, 2, 3 dan seterusnya. Halaman pertama bagi setiap bab tidak dinomborkan.

### 1.7.2 Tajuk Bab, Tajuk Utama dan Tajuk Kecil

- a. Penulisan tajuk bab dimulakan dengan perkataan dan angka seperti **BAB 1, BAB 2** dan seterusnya.
- b. Penomboran tajuk utama teks hendaklah dimulakan dengan angka seperti 1.1, 1.2 dan seterusnya
- c. Penomboran tajuk kecil hendaklah dimulakan dengan dua angka bulat tetapi tidak melebihi tiga angka bagi mewakili setiap perkara, dan dipisahkan dengan titik noktah di antara nombor-nombor tersebut seperti 1.1.1, 1.1.2 dan seterusnya.
- d. Penomboran tajuk kecil yang menggunakan lebih dari tiga angka mesti menggunakan abjad (huruf kecil) seperti a, b, c atau i, ii, iii (lihat lampiran di bawah).

#### 1.1.1 Luahan Sungai

Luahan air sungai yang juga dikenali sebagai aliran permukaan adalah berkadar terhadap luas keratan rentas sungai berair dan purata halaju air yang mewakili setiap ketinggian aras air sungai....

- a. Keratan Rentas Sungai Berair  
Keratan rentas sungai berair adalah...
- b. Purata Halaju Air  
Purata halaju air adalah mewakili....

- e. Penomboran tajuk utama dan tajuk kecil dalam setiap bab adalah dimulakan dengan nombor yang selari dengan nombor bab seperti Bab 1 tajuk kecilnya 1.1, Bab 2 tajuk kecilnya 2.1.

### 1.7.3 Jadual, Rajah dan Foto

- a. Tajuk jadual bersaiz 11 tahoma dan ditebalkan.
- b. Penomboran rajah dan foto adalah sama seperti format penomboran jadual.

- c. Kedudukan tajuk jadual hendaklah diletakkan di tengah bahagian atas dan sumber diletakkan di kiri di bawah jadual. Sumber daripada kajian sendiri tidak perlu dinyatakan.

### Contoh Jadual

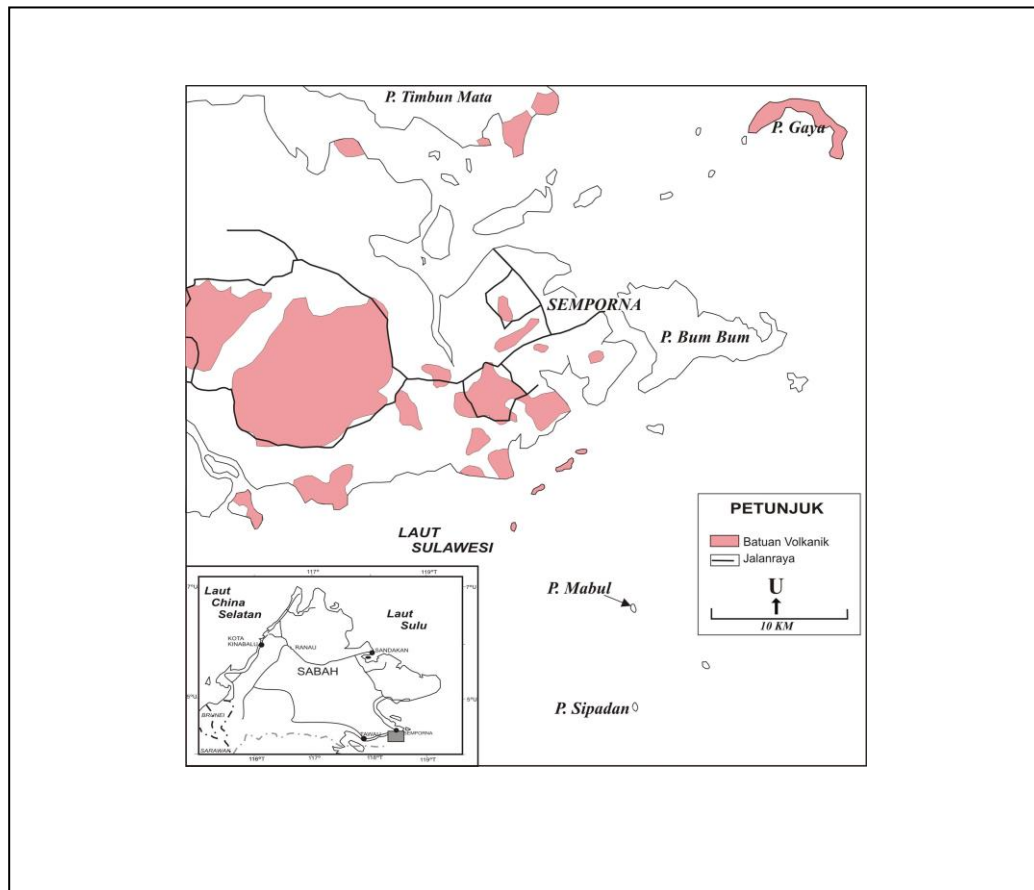
**Jadual 1.1: Kadar literasi/kebolehan membaca, 1991 dan 1996**  
 → mengikut jantina dan lokasi ←

Ciri-ciri	Banci 1991	(% Insiden)		
		Boleh Membaca	Pendidikan Formal	Sekurang-kurangnya pendidikan tidak formal
<b>Jumlah</b>	<b>85</b>	<b>93</b>	<b>90</b>	<b>93</b>
<b>Jantina</b>				
Lelaki	89	96	93	96
Perempuan	81	90	87	90
Perbezaan (Lelaki/Perempuan)	8	6	6	6
<b>Lokasi</b>				
Bandar	90	95	92	95
Luar Bandar	80	91	87	91
Perbezaan (Bandar/Luar Bandar)	10	4	5	4

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara (2006)

## Contoh Rajah

**Tajuk** : Di bahagian kiri bawah rajah  
**Sumber** : Di bahagian kiri bawah tajuk rajah



**Rajah 1.3 : Taburan batuan vulkanik di Semenanjung Semporna, Sabah.**

Sumber : Jabatan Geologi Negeri Sabah

### 1.8 Senarai Jadual/Rajah/Foto (Lampiran I, J dan K)

Bahagian ini menyenaraikan semua rajah/foto mengikut susunan tertib dalam teks tesis atau disertasi beserta dengan halaman. Rajah merujuk kepada graf, lakaran/sketsa, lukisan atau ilustrasi dan sebagainya. Susunan senarai rajah haruslah mengikut susunan dalam teks.

## 1.9 SENARAI NOTASI MUZIK (Lampiran L)

Tajuk atau keterangan tajuk berkenaan notasi sama dengan yang terdapat di dalam tesis/ disertasi calon.

Tajuk: Notasi Muzik

The image shows a musical score for three instruments: drum, clarinets, and trumpets. The score is in 4/4 time and G major. The drum part starts with a 4-measure phrase of quarter notes and repeats it. The clarinets enter at the second measure with a melody of quarter notes and eighth notes, with lyrics 'Yeh oh yeh Oh yeh oh yeh oh yeh oh'. The trumpets enter at the third measure with a melody of quarter notes and eighth notes, with lyrics 'Ta ta ta ta ta ta ta ta ta ta ta'. The score is enclosed in a rectangular frame.

## 1.10 SENARAI SIMBOL, UNIT, SINGKATAN, FORMULA, TATA NAMA, ISTILAH DAN NOMBOR (Lampiran M dan N)

Simbol, singkatan, unit, formula, tata nama, istilah dan nombor yang digunakan dalam teks yang mempunyai erti khusus sesuatu bidang ilmu pengetahuan. Perkataan hendaklah disusun mengikut abjad.

Contoh:

<b>KPM</b>	Kementerian Pendidikan Malaysia
<b>USIA</b>	United Sabah Islamic Association
<b>WHO</b>	World Health Organisation



### **1.11 SENARAI LAMPIRAN (Lampiran O dan P)**

Lampiran merupakan data mentah, ringkasan atau kenyataan tambahan yang dapat menyokong penemuan tesis/disertasi. Ini terdiri daripada sebahagian data yang terlalu banyak untuk dimuatkan dalam bahagian teks seperti cerapan data dalam bentuk nombor atau jadual (melebihi dua halaman), penulisan program untuk perisian komputer dan foto yang dapat menyokong penemuan calon.

### **1.12 SUMBER RUJUKAN UTAMA NOTA KAKI/NOTA HUJUNG**

- a. Sumber rujukan perlu disebut dalam teks utama.
- b. Nota kaki dan nota hujung digunakan untuk penjelasan tambahan dan dibuat secara berurutan bermula dengan angka satu (1) bagi setiap bab.

### **1.12 KERTAS**

- a. Saiz : A4 (210 mm x 297 mm)
- b. Jenis : Kertas Simili 80 gsm
- c. Warna : Putih

### **1.13 CETAKAN**

#### **1.13.1 Cetakan teks/rajaah/foto**

- a. Cetakan rajaah/ foto yang berkualiti sahaja diterima.
- b. Cetakan teks hendaklah dibuat pada sebelah halaman sahaja.

#### **1.13.2 Salinan (fotokopi)**

Fotokopi di bahagian lampiran yang baik mutunya sahaja akan diterima.

## **1.14 PENJILIDAN TESIS UNTUK PENGIJAZAHAN**

- a. Kulit Luar : Kulit Keras
- b. Saiz : A4 (210 cm x 297 cm)
- c. Warna :
  - i. Biru Gelap (Diploma Pascasiswazah/  
Sarjana/Sarjana Falsafah)
  - ii. Merah tua (Doktor Falsafah)

### **1.14.1 Muka hadapan di kulit keras (Lampiran A)**

Semua maklumat di muka hadapan kulit keras tesis hendaklah ditaip dengan huruf besar berwarna emas menggunakan huruf **Tahoma**, bersaiz 18 kecuali nama fakulti/pusat/institute.

**TAJUK (penggunaan singkatan atau menggunakan kurungan adalah tidak dibenarkan)**

**NAMA CALON**

**NAMA FAKULTI/PUSAT/INSTITUT**

**NAMA UNIVERSITI**

**TAHUN (TAHUN PENYERAHAN KULIT KERAS)**

### **1.14.2 Tulang Belakang (Lampiran C)**

Semua maklumat di bawah hendaklah ditaip dengan huruf besar, jenis Tahoma, berwarna emas, bersaiz 16 dan mengikut susunan seperti berikut;

**NAMA CALON**

**NAMA IJAZAH (Singkatan)**

**TAHUN (TAHUN PENYERAHAN TESIS)**

**SINGKATAN NAMA UNIVERSITI (UMS)**

## 1.15 SINGKATAN NAMA IJAZAH

### Singkatan Nama Ijazah

<b>Singkatan</b>	<b>Nama Ijazah dalam Bahasa Melayu</b>	<b>Nama Ijazah dalam Bahasa Inggeris</b>
PhD	Doktor Falsafah	Doctor of Philosophy
MPhil.	Sarjana Falsafah	Master of Philosophy
MSc.	Sarjana Sains	Master of Science
MAgric.Sc.	Sarjana Sains Pertanian	Master of Agricultural Science
MEng.	Sarjana Kejuruteraan	Master of Engineering
MEnv.Sc.	Sarjana Sains Sekitaran (Kerja Kursus)	Master of Environmental Science (Course Work)
MA.	Sarjana Sastera	Master of Arts
MEd.	Sarjana Pendidikan	Master of Education
MAcc.	Sarjana Perakaunan	Master of Accounting
MEcons.	Sarjana Ekonomi	Master of Economics
MBuss.	Sarjana Perniagaan	Master of Business
MFin.	Sarjana Kewangan	Master of Finance
MBA	Sarjana Pentadbiran Perniagaan	Master in Business Administration
MHCM	Sarjana Pengurusan Modal Manusia	Master in Human Capital Management
MPsy.	Sarjana Psikologi	Master of Psychology
PGDip.	Diploma Pascasiswazah	Postgraduate Diploma
Dip. Ed.	Diploma Pendidikan	Diploma of Education
PGCert	Sijil Pascasiswazah	Postgraduate Certificate

## BAB 2

## STRUKTUR TESIS

### 2.1 SUSUNAN

Kandungan tesis hendaklah disusun mengikut urutan seperti berikut:

**TAJUK**

**PENGAKUAN CALON**

**PENGHARGAAN**

**ABSTRAK** (bagi abstrak asal tidak perlu nyatakan tajuk)

**ABSTRACT** (*tulisan condong bagi terjemahan daripada abstrak asal dan perlu nyatakan tajuk dalam huruf besar*)

**SENARAI KANDUNGAN**

**SENARAI JADUAL**

**SENARAI RAJAH/ FOTO**

**SENARAI SINGKATAN/ SIMBOL**

**SENARAI APPENDIX**

**KANDUNGAN TEKS (BAB)**

**RUJUKAN/BIBLIOGRAFI**

**LAMPIRAN (LAMPIRAN A, LAMPIRAN B.....)**

#### Nota:

- \* Jika ada perkara yang tercatat di atas tidak diperlukan, maka ianya tidak perlu dimasukkan di dalam tesis/disertasi. Setiap bahagian di atas hendaklah dimulakan pada halaman baru. Lihat Contoh di **Lampiran F**.

### 2.2 HALAMAN TAJUK (Lampiran B)

Halaman tajuk ditaip dengan huruf besar mengikut susunan seperti berikut:

- Tajuk Tesis diletak di bahagian tengah (piramid terbalik), berhuruf besar saiz 18 dan tidak mengandungi singkatan perkataan atau kurungan.
- Nama pelajar ditaip penuh seperti dalam kad Pengenalan dan diletakkan di bahagian tengah, berhuruf besar saiz 18.
- Tujuan penyerahan tesis disebut mengikut peringkat pengijazahan. Contoh:

***TESIS INI DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN  
PENGIJAZAHAN IJAZAH SARJANA EKONOMI***

- d. Nama fakulti/institut ditulis penuh, diletakan di bahagian tengah (pramid terbalik) dan berhuruf besar saiz 18.
- e. Tahun yang disebut adalah tahun penyerahan tesis kuit keras dan diletakkan di bahagian tengah saiz 18. Tiada langkau di antara nama fakulti/insitut dan tahun.

### **2.3 PENGAKUAN CALON (Lampiran F)**

Halaman ini hendaklah dimulakan selepas judul ditaip di tengah halaman tersebut dan mengandungi pengakuan calon bahawa tesis/ disertasi ditulis adalah hasil kerja calon sendiri dan sebarang nukilan, ringkasan telah diterangkan sumbernya.

Seperti kenyataan yang berikut "Segala nukilan, ringkasan dan rujukan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya...."

### **2.4 PENGHARGAAN (Lampiran G)**

Calon boleh merakamkan penghargaan tidak lebih daripada satu halaman kepada orang perseorangan ataupun pertubuhan/ persatuan yang membantu dalam melakukan kajian. Dedikasi tidak dibenarkan.

### **2.5 ABSTRAK (Lampiran H)**

Abstrak dalam penulisan tesis hendaklah ditulis dalam dua bahasa iaitu Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris. Jika tesis ditulis dalam Bahasa Melayu, mesti didahului dengan abstrak dalam Bahasa Melayu dan diikuti dengan abstrak dalam Bahasa Inggeris dan sebaliknya. Bagi abstrak yang diterjemahkan, perlu menulis tajuk abstrak berkenan dengan penuh. Lihat contoh di Lampiran K.

Abstrak hendaklah ditulis dalam satu perenggan, tidak berlangkau dan tidak melebihi satu halaman.

## **2.6 SENARAI KANDUNGAN (Lampiran E)**

Semua tajuk kandungan dalam tesis hendaklah disenaraikan dan disusun mengikut tertib.

## **2.7 SENARAI JADUAL (Lampiran I)**

Semua jadual di dalam tesis hendaklah disenaraikan dan disusun mengikut tertib.

## **2.9 SENARAI RAJAH/FOTO/SIMBOL/SINGKATAN KATA/GLOSARI/LAMPIRAN (Lampiran J, K, L, M, N,O dan P)**

Semua perkara seperti tajuk di atas hendaklah disenaraikan dan disusun mengikut tertib.

## **2.10 TEKS UTAMA**

Keperluan bilangan bab dan susunan bab bergantung kepada keperluan disiplin.

Penulisan teks tesis mengandungi:

### **i. Pengenalan**

Pengenalan meliputi latar belakang, pernyataan masalah kajian, objektif, kepentingan kajian, dan lain-lain yang berkaitan.

### **ii. Sorotan Literatur**

Bab yang mengandungi huraian kajian-kajian lepas yang berkaitan dengan topik kajian.

### **iii. Metodologi**

Bab yang menghuraikan dengan mendalam kaedah-kaedah dan tatacara yang digunakan oleh penyelidik dalam membuat kajian seperti pendekatan kajian, persampelan, instrumentasi, kaedah penganalisan data dan yang berkaitan.

### **iv. Dapatan Kajian**

Dapatan kajian merupakan keputusan yang diperolehi dan dibentangkan dalam penulisan teks.

v. **Perbincangan dan Kesimpulan**

Bab ini membincangkan dan merumuskan hasil penemuan kajian.

vi. **Cadangan**

Penulisan bab cadangan tertakluk kepada keperluan disiplin dan jenis kajian.

## **2.11 RUJUKAN (Lampiran U)**

Halaman ini mengandungi semua senarai bibliografi/rujukan yang digunakan dalam penulisan tesis/disertasi pada bahagian teks, jadual data, rajah dan lampiran.

Bibliografi/rujukan yang disediakan dalam lampiran merupakan rujukan umum untuk calon dalam penulisan tesis dan perlu mengikut format APA **kecuali** bibliografi/rujukan yang melibatkan penulis Melayu Malaysia.

## BAB 3

### FORMAT RUJUKAN DALAM TEKS UTAMA

#### 3.1 PENULISAN RUJUKAN DALAM TEKS

Rujukan ini adalah untuk menghargai karya penulis yang menjadi sumber rujukan berkenaan di samping memudahkan penulis atau pembaca berikutnya mengetahui sumber yang telah digunakan dalam sesuatu penulisan.

##### 3.1.1 Sistem Pengarang-Tahun

- a. Sistem ini mengandungi sekurang-kurangnya dua perkara asas, iaitu pengarang dan tahun terbitan. Sekiranya penulis merujuk kepada halaman tertentu, halaman tersebut hendaklah dinyatakan selepas tanda noktah bertindih (:) yang diletakkan selepas tahun terbitan.

Contoh: (Williams, 2006: 34)

- b. Bagi pengarang yang mempunyai nama keluarga (*surname*), nama keluarga sahaja digunakan (untuk nama keluarga rujuk contoh vi).

- c. Simbol '&' tidak dibenarkan dan perlu menggunakan perkataan "dan" .

Contoh: Adam dan Ahmad, 1998

- d. Jika nama pengarang pada pertengahan atau akhiran ayat, hendaklah ditulis seperti berikut:

Contoh: (Williams, 2006: 34)

- e. Jika nama pengarang pada permulaan ayat, hendaklah ditulis seperti berikut:

Contoh: Williams (2006: 34)

- f. Jika dua atau lebih daripada dua orang pengarang, hendaklah ditulis nama pengarang seperti berikut:

- Jika Dua orang: contoh (Adam dan Ahmad, 1998)

- Jika tiga orang dan lebih:

i. Untuk rujukan pertama: Tulis semua nama penulis.



- ii. Untuk rujukan kali kedua dan seterusnya: ditulis nama keluarga penulis pertama dan diikuti dengan *dll./et.all* merujuk kepada pengarang bersama yang lain.
- i. Sekiranya merujuk kepada penulis yang menghasilkan dua (2) karya atau lebih pada satu tahun tertentu, maka hendaklah ditulis seperti berikut:

Contoh:  
(Cheah, 2005a: 77)

(Cheah, 2005b: 118)(untuk ayat yang berlainan)

- j. Bagi pengarang Melayu, ditulis dengan nama penuh pengarang tanpa bin/binti atau gelaran.

Contoh:  
(Ahmat Adam , 2005: 23)

- k. Bagi hasil karya yang tahun terbitannya tidak dinyatakan.

Contoh:  
(Chye Fook Yee, t.th.: 7)

**\*Nota:** t.th. adalah singkatan bagi tanpa tarikh dan halaman yang dirujuk ialah 7.

- l. Bagi rujukan tanpa pengarang, ditulis seperti berikut:

*(Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 (Akta 171), 2001:3)*

*Seventh-day Adventist Encyclopedia 1966: 45)*

*Rancangan Malaysia Ke-10*

## BAB 4

### FORMAT SENARAI BIBLIOGRAFI /RUJUKAN

#### 3.1 RUJUKAN

- a. Rujukan merangkumi semua sumber yang dibaca dan dirujuk dalam penulisan tesis.
- b. Setiap rujukan ditulis mengikut susunan berikut:  
*Nama Pengarang (nyatakan sama ada penyunting, penyusun atau penyelenggara - jika berkaitan), tahun diterbitkan, tajuk buku/artikel/jurnal, bilangan edisi (jika ada). Bilangan Jilid (jika ada). Tempat diterbitkan. Nama Penerbit. Nombor halaman (untuk artikel dalam jurnal atau bab dalam buku).*
- c. Rujukan melalui laman Web **tidak melebihi lima (5) peratus.**

#### 3.2 CONTOH MENULIS BIBLIOGRAFI

##### a. Rekod Kerajaan Yang Tidak Diterbitkan

Contoh:

- i. C.O. 874/466-Immigration.
- ii. Colonial Office 874/1104 – War With Japan.

##### b. Dokumen Rasmi yang Tidak Diterbitkan

Contoh:

- i. Memorandum Persefahaman Antara Kerajaan Negeri Sabah dan *The Summer Institute of Linguistics*.
- ii. Kerajaan Negeri Sabah. Sabah Second Agriculture Policy: 1999-2010, Kota Kinabalu: Sabah Government Printers.

##### c. Laporan-Laporan Kerajaan

Contoh:

- i. *PERANGKAAN PERDAGANGAN LUAR SABAH*. 1986. Jabatan Perangkaan Malaysia. 3-21.

- ii. Rosenberry, R. (ed.). 2002. *World shrimp farming 2002*. Annual Report Number 15. San Diego, USA: Shrimp News International.
- iii. *World Health Report 1998*. World Health Organization (WHO). 1998.

**d. Fail-fail Arkib**

Contoh:

- i. North Borneo Central Archive. No. 66 – Educational Policy of State-General.
- ii. North Borneo Central Archive, No. 725- Borneo Fishing Company at Si Amil Island- General.

**e. Fail-fail Jabatan**

Contoh:

- i. Fail Pejabat Daerah Beaufort PDB. 7/273/11 – Waran Peruntukan 1986.
- ii. *A Report on Socio-Economic Survey of Fisherman at Kuala Penyu District*, 1986. KO-NELAYAN.

**f. Akhbar**

Contoh:

- i. *Berita Harian*. 1987. Kebangkitan Masyarakat Melayu.
- ii. Parrish, M. 1992. L. A. firm helps utility with innovative plan. Los Angeles Times, 4 August 1992. 2 pp.

**g. Tesis/ Latihan Ilmiah**

Contoh:

- i. Zulkornain bin Yusof. 1996. *Kedudukan Saudara Kita Sabah, Satu Kajian Permulaan*. Kertas Projek Institut Teknologi MARA Cawangan Sabah. (Tidak diterbitkan).
- ii. Cheong, C. H. P. 1999. Perbandingan morfologi *Dolichoderus* (Kumpulan *thoracius*) (HYMENOPTERA: FORMICIDAE) dari Sabah dan Semenanjung Malaysia serta potensi *Dolichoderus sp.* (Kumpulan *thoracius*)

Sabah sebagai agen kawalan biologi serangga perosak. Tesis Sarjana. Universiti Malaysia Sabah.

#### **h. Kertas Kerja**

Contoh:

- i. Ismail Abas. 1989. *Tarian-tarian Ritual Sabah, Fungsinya dan Masa Depan*. Kertas Kerja Dialog Borneo II. Kota Kinabalu. 12-16 September. Anjuran Dewan Bahasa dan Pustaka Cawangan Sabah. Badan Bahasa Sabah Dengan Kerjasama GAPENA dan Kerajaan Negeri Sabah.
- ii. Primavera, J. H. 1994. Shrimp farming in the Asia Pasific: Environmental and trade issues and regional cooperation. *Paper presented at the Nautilus Institute Workshop on Trade and Environment in Asia-Pacific.: Prospects for regional cooperation*. East-West Centre Honolulu, Philipines, 23-25 September.
- iii. Anton, A. 2003. Bioindicators in River Quality Maganegemt. *Bengkel Enviro-course 2002- Kualiti Air*. Kota Kinabalu: Universiti Malaysia Sabah.

#### **i. Buku**

Contoh:

- i. Ahmat Adam. 1992. *Sejarah dan Bibliografi Akhbar dan Majalah Melayu Abad Kesembilan Belas*. Kuala Lumpur: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- ii. Zimmerman, H. J. 1996. *Fuzzy set theory and its application*. 2<sup>nd</sup> ed. New Delhi: Allied Publishers Ltd and Kluwer Academic Publishers.
- iii. Dhont, J., Lavens, P. & Sorgeloos, P. 1993. Preparation and use of Artemia as food for shrimp and prawn larvae. In McVey, J. P. (ed.). *CRC Handbook of Mariculture Crustacean Aquaculture 2<sup>nd</sup> edition, volume 1*, pp. 289-313. Boca Raton: CRC Press.

**j. Ensiklopedia**

Contoh:

- i. *Coolier's Encyclopedia*. vol. 16. 1985. London: Macmillan Educational Company.
- ii. Bignell, D. E. & Eggleton, P. 1998. Termites. *In* Calow, P. (ed.) *Encyclopedia of ecology and environmental management*. Blackwell scientific, pp 744-746. Oxford.
- iii. Treece, S.D. 2000. Shrimp Culture. *In* Stickney, R.R. (ed). *Encyclopedia of Aquaculture*, pp. 798-868. New York: John Wiley and Sons.

**k. Kamus**

Contoh:

Abd. Bin Nuh dan Oemar Bakry. 1996. *Kamus Melayu-Arab-Inggeris*. Kuala Lumpur: Victory Agencies.

**l. Artikel**

Contoh:

- i. Appell, G.N. 1972. "Murut Depopulation and The Sipitang Lun Dayeh." *JMBRAS*, **45** (2).
- ii. Shiau, S.Y. & Liu, J.S. 1994. Quantifying the vitamin K requirement of juvenile marine shrimp, *Penaeus monodon*, with menadione. *Journal of Nutrition* **124**:227-282.

**m. Filem**

Contoh:

Filem Cereka. 1972. *Kabus Malam*. Jakarta: Puncak Keris.

**n. Peta**

Contoh:

Jabatan Pertanian Sabah. 1996. Peta Taburan Asosiasi Tanah.

**o. Laman Web/E-mel**

Contoh:

- i. "Salvation Army International Headquarters" dlm.  
[http://www.salvation.org.hk/www/what is salvation army/home.htm](http://www.salvation.org.hk/www/what%20is%20salvation%20army/home.htm). 26 Sept. 2004.
- ii. Potter, L., Brookfield, H. & Byron, Y. 2002. The eastern Sundaland region of South-east Asia, [www.unu.edu/unupress/unupbooks/uu14re/uu14re14.htm](http://www.unu.edu/unupress/unupbooks/uu14re/uu14re14.htm).

**\*Nota:**

Butiran bagi bahan rujukan elektronik hendaklah dicatat kesemua, termasuk tarikh bahan tersebut dicetak.

**Rujukan elektronik dari laman web persendirian tidak digalakkan melainkan dari pihak yang diiktiraf umum sebagai pakar atau pihak berkuasa atau mana-mana sumber rasmi.**

**p. Responden yang ditemu bual**

Contoh:

Razak Janau. 74 tahun. Kampung Padas, Papar. Ketua Kampung Padas. 26 September 2003.

**BAB 5**  
**LAMPIRAN**

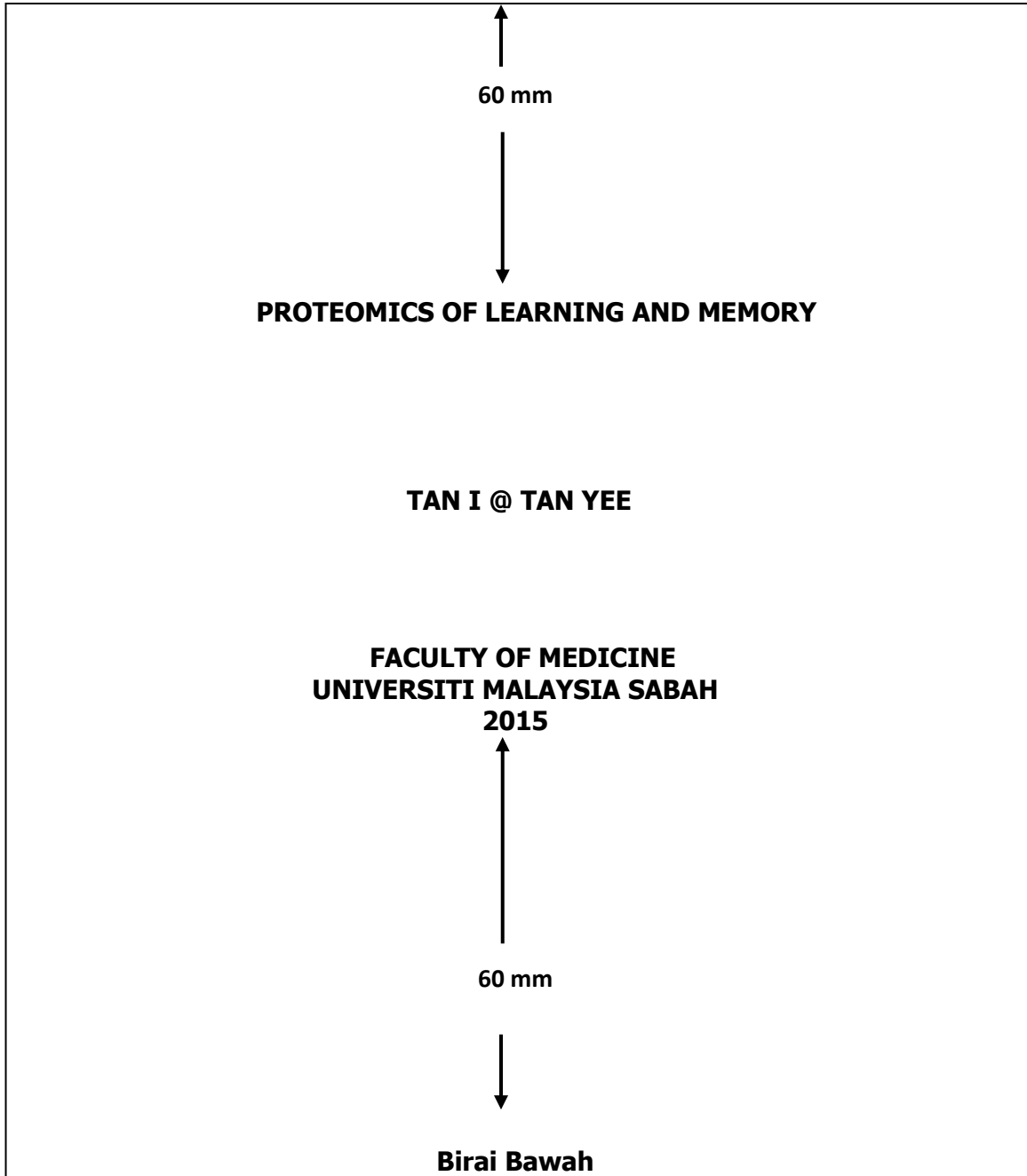
Tesis tidak semestinya mengandungi lampiran kecuali jika diperlukan. Lampiran diletakkan selepas bahagian BIBLIOGRAFI/RUJUKAN. Lampiran hendaklah diberikan tajuk dan menggunakan huruf besar. Contohnya LAMPIRAN A dan LAMPIRAN B.

**LAMPIRAN A**

**Contoh Tajuk Pada Muka Hadapan**

**Contoh Tajuk Pada Muka Hadapan Tesis (Kulit Keras)**

**Birai Atas**





**Birai Atas**



**PENGARUH KECERDASAN EMOSI KE ATAS STRES  
DAN MASALAH DISIPLIN PEL**

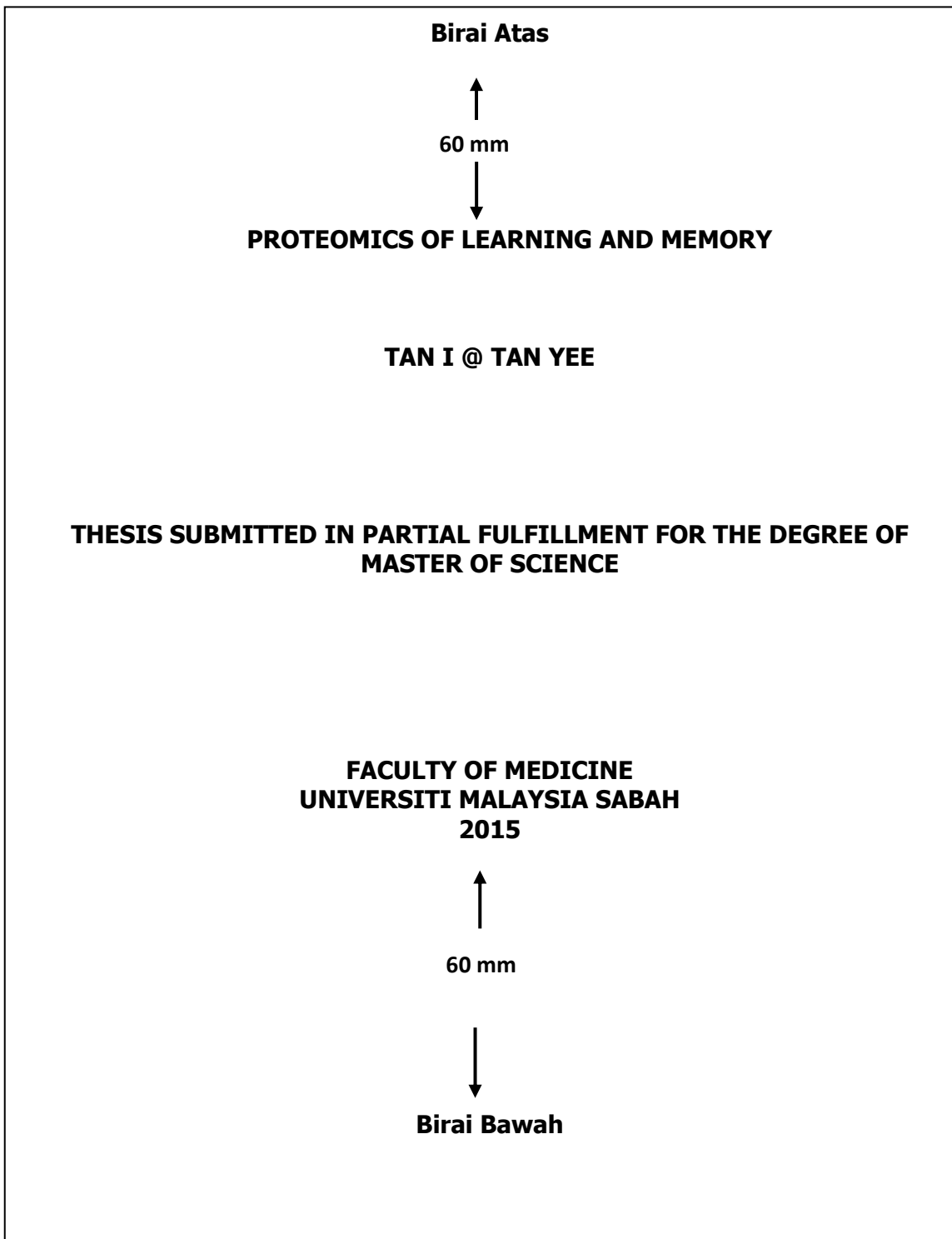
**TRACY ELSIE FADDILI**

**FAKULTI PSIKOLOGI DAN PENDIDIKAN  
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH  
2015**



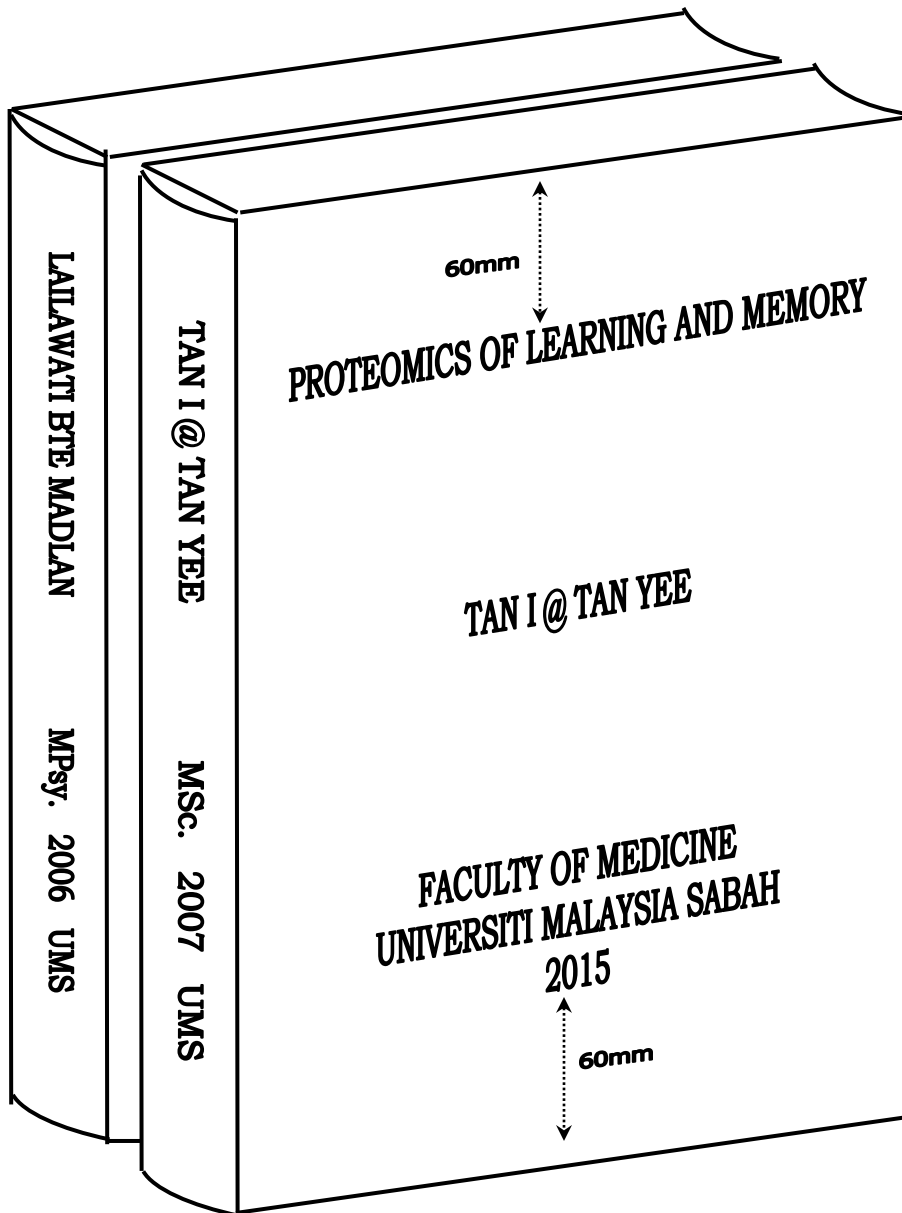
**LAMPIRAN B**

**Contoh Tajuk Di Halaman Pertama**



**LAMPIRAN C**

**Contoh Maklumat Pada Tulang Belakang**



## LAMPIRAN D

### Contoh Pengesahan (Sebelum naskah akhir dijilid)

NAMA : **ALAN MATHEWS**  
NO. MATRIK : **PS05-002-017**  
TAJUK : **PENGARUH KECERDASAN EMOSI KE ATAS  
STRES DAN MASALAH DISIPLIN PELAJA**  
IJAZAH : **SARJANA PSIKOLOGI  
(PSIKOLOGI KAUNSELING)**  
TARIKH VIVA : **20 MEI 2006**

#### DISAHKAN OLEH;

- 1. PENYELIA UTAMA**  
Prof. Dr. Zainoddin Hj. Jubok                      Tandatangan  
  
\_\_\_\_\_
- 2. PENYELIA BERSAMA (Jika Ada)**  
Prof. Madya Dr. Jumat Sulaiman                      \_\_\_\_\_

## LAMPIRAN E

### Contoh Senarai Kandungan

#### TABLE OF CONTENTS

	Page
<b>TITLE</b>	i
<b>DECLARATION</b>	ii
<b>ACKNOWLEDGEMENT</b>	iii
<b><i>ABSTRACT</i></b>	iv
<b>ABSTRACT</b>	v
<b>LIST OF CONTENTS</b>	Vi
<b>LIST OF TABLES</b>	vii
<b>LIST OF FIGURES</b>	viii
<b>LIST OF ABBREVIATIONS</b>	
<b>LIST OF SYMBOLS</b>	viii
<b>CHAPTER 1: INTRODUCTION</b>	1
1.1 Background to Learning and Memory	Ix
1.1.1 Teaching Adults	1
1.2 Objektif of this Research	2

**LAMPIRAN F**

**Contoh Pengakuan Calon**

**DECLARATION**

I hereby declare that the material in this thesis is my own except for quotations, excerpts, equations, summaries and references, which have been duly acknowledged.

25 Mac 2015

.....

Tracy Elsie Faddili  
PK20115267

**PENGAKUAN**

Karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, ringkasan dan rujukan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

25 Mac 2015

.....

Tracy Elsie Faddili  
PK20115267

## **LAMPIRAN G**

### **Contoh Penghargaan**

#### **ACKNOWLEDGEMENT**

I would like to express my deepest gratitude and appreciation to my supervisor, Prof. Dr. Perumal Ramasamy for all his advices, guidance and support in this research work that lead to the completion of this thesis. I wish to thank Dr. Zaleha for her...

Tracy Elsie Faddili

25 Mac 2015

#### **PENGHARGAAN**

Usaha untuk menghasilkan tesis ini tidak mungkin tercapai tanpa sumbangan banyak pihak. Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi dan jutaan terima kasih kepada bekas penyelia saya iaitu arwah Dr. Mohammad Haji Yusuf yang telah membimbing saya di awal penulisan tesis ini dan juga penyelia saya Dr. Chua Bee Seok yang telah banyak memberikan bimbingan...

Nick Eddy Faddili

25 Mac 2015

## LAMPIRAN H

### Contoh Abstrak Bahasa Melayu dan Terjemahan

(Sekiranya tesis ditulis dalam untuk Bahasa Melayu, tajuk tesis tidak dinyatakan dan begitu juga sebaliknya)

**Contoh:**

#### **ABSTRAK**

**(Tajuk tidak perlu dinyatakan)**

Penulisan mengenai pembangunan industri hiliran berasaskan perikanan di negeri Sabah oleh para sarjana tempatan lebih menumpukan kepada persoalan di peringkat "hulu" sahaja seperti status sumber marin, taraf sosio-ekonomi komuniti nelayan, peranan golongan pemodal, bilangan nelayan dan bot menangkap ikan; jumlah pendaratan sumber marin, teknologi menangkap ikan; kepelbagaian spesis marin dan lain-lain lagi. Penulisan mengenai pembangunan industri perikanan di peringkat "hiliran" seringkali dipinggirkan dan tidak mendapat tempat yang sewajarnya.....

#### **ABSTRACT**

**(Abstrak yang diterjemahkan perlu nyatakan tajuk – Huruf Besar)**

*Writings by local scholars on the development of the downstream industry based on fisheries in the state of Sabah have been limited and basically are more focused on the "upstream" level of the fishery industry. These writings have attempted to answer questions such as: the status of marine sources, the socio-economic level of fishermen in their community, varieties of marine species and other topics which are related and geared towards "upstream" issues. Hence, due to the focus towards study on the development of the fishery industry at the "upstream" level, this has affected the attention on the issues at the "downstream" level, which have occasionally been marginalized.....*



## LAMPIRAN I

### Contoh Senarai Jadual

#### LIST OF FIGURES

	Page
Figure 1.1: The process of memory formation	15

#### SENARAI JADUAL

	Halaman
Jadual 3.1: Jumlah item bagi setiap aspek kecerdasan emosi	38
Jadual 3.2: Item-item positif dan negatif dalam soal Selidik kecerdasan emosi	39

## LAMPIRAN J

### Contoh Senarai Rajah

#### LIST OF TABLES

	Page
Table 1.1: The relationship between protein content and Absorbance at 480nm	64
Table 2.2: Normalized values for the 176 matches with a minimum of 20% differences in protein expression between calss T and C <sub>q</sub>	74

#### SENARAI RAJAH

	Halaman
Rajah 1.1: Model emosi dan pengaruhnya ke atas personality Eisenberg dan Fabes (1992)	64
Rajah 1.2: Model interaksi dari berbagai komponen yang Sedang terjadi oleh Alber Ellis (1988)	74

## LAMPIRAN K

### Contoh Senarai Foto


#### SENARAI FOTO


	Halaman
Foto 2.1: Kawasan Pertanian Masyarakat Dusun	46
Foto 2.2: Kulintangan <i>Kayu Sedaman</i>	58
Foto 2.3: Pengantin Lelaki Dipimpin Oleh Pak Andam	88
Foto 2.4: Persandingan Dalam Masyarakat Dusun	89


## LAMPIRAN L


### Contoh Senarai Notasi Muzik

#### SENARAI SIMBOL NOTASI

 - Semibrif

 - Minim

 - Krocet

 - Kuaver

## LAMPIRAN M

### Contoh Senarai Simbol, Unit, Singkatan, Formula Tata Nama, Istilah dan Nombor

#### SENARAI SIMBOL

<b><i>D, d</i></b>	-	Garis pusat
<b><i>e</i></b>	-	Dimensi kekusutan
<b><i>f</i></b>	-	Kekusutan turus bagi paip
<b><i>F</i></b>	-	Daya
<b><i>g</i></b>	-	Graviti = 9.81 m/s
<b><i>H</i></b>	-	Jumlah kesusutan turus
<b><i>I</i></b>	-	Momen inertia
<b><i>k</i></b>	-	Angkali kekusutan
<b><i>l</i></b>	-	Panjang
<b><i>m</i></b>	-	Jisim
<b><i>M</i></b>	-	Jisim sarung
<b><i>N</i></b>	-	Halaju pusingan
<b><i>P</i></b>	-	Tekanan
<b><i>w</i></b>	-	Halaju sudut
<b><i>x</i></b>	-	Anjakan
<b><i>z</i></b>	-	Ketinggian

## LAMPIRAN N

### LIST OF ABBREVIATION

<b>CAH</b>	-	Contrastive Analysis Hypothesis
<b>EA</b>	-	Error Analysis
<b>EP</b>	-	Elicitation Procedure(s)
<b>FL</b>	-	Foreign Language
<b>L1</b>	-	First Language

## LAMPIRAN O

### Contoh Senarai Lampiran

#### LIST OF APPENDIX

		Page
Appendix A	Map of The Research Site	195
Appendix B	Questionnaire	196
Appendix C	List of District Education Officers in Sabah	197

## **LAMPIRAN P**

### **Contoh Senarai Lampiran**

#### **SENARAI LAMPIRAN**

	Halaman
Lampiran A: Peta Kawasan Kajian	195
Lampiran B: Borang Soal Selidik	196
Lampiran C: Senarai Ahli JKKK Dan Ketua Kampung Daerah Ranau	205



## LAMPIRAN Q

### Contoh Penulisan Tajuk-Tajuk Kecil

#### BAB 2

} 2 x 1.5 Langkau  
(2 kali ketuk *ENTER*)

#### OBJEKTIF KAJIAN

} 3 x 1.5 langkau baris  
(3 kali ketuk *ENTER*)

#### 1.5 Objektif Kajian } (1 x 1.5 langkau)

Penyelidik menggariskan tiga objektif dalam kajian ini:

- b. Membuat perbincangan mengenai masyarakat Dusun daripada perspektif komuniti itu sendiri dari segi.....

} (2 x 1.5 langkau)

#### 1.6 Konsep Kajian

Terdapat empat konsep yang menjadi asas kepada pengkajian ini dilakukan.....

} (2 x 1.5 langkau)

#### 1.6.1 Masyarakat

Dalam mengkaji manusia aspek budaya yang dimiliki dan tingkah laku budayanya dititik beratkan dalam bidang antropologi. Masyarakat merupakan satu konsep yang abstrak yang tidak boleh dilihat dan dikira.....

Tiada no untuk mukasurat pertama setiap Bab

## **LAMPIRAN**

### **Contoh Glosari**

#### ***Gugusan Sains***

#### **SENARAI GLOSARI**

Agranulosit	Sejenis sel darah putih tanpa granul sitoplasma
Blatofor	Lekukan pada gastrula pada peringkat awal embrio
Dendrit	Neuron yang menalar impuls
Diastol	Tempoh rehat semasa satu kitar kardium
Fagositosis	Cara pemakanan yang melibatkan makanan oelh dilingkungi oleh membran sel dan membentuk satu vakuol.

#### ***Gugusan Sastera/ Sains Sosial***

#### **SENARAI GLOSARI**

Baptis	Upacara untuk mengkristiankan seseorang melalui upacara pemandian
Ekstrinsik	Berasal atau bertindak dari luar
Interpersonal	Hubungan sesama manusia
Kolerasi	Hubungan atau kaitan secara timbal balik
Transkrip	Rekod atau catatan rasmi mengenai kajian

## LAMPIRAN T

### Contoh Penggunaan *Ibid*

Contoh ayat dalam teks:

....Penduduk di kawasan tersebut terdiri daripada subkumpulan etnik Gana<sup>1</sup> yang mengamalkan kepercayaan adat.<sup>2</sup> Walau bagaimanapun bagi beliau telah berubah. Semasa beliau tinggal di asrama, beliau telah terpengaruh dan terpicat dengan ajaran Kristian yang diajar oleh warden asrama tersebut.<sup>3</sup>.....

#### Contoh penulisan nota kaki dan penggunaan *Ibid*.

---

<sup>1</sup> Mohd Farid Linggi, *Kehidupan Dalam Tiga Dimensi*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka, 1998, hlm.9.

<sup>2</sup> *Ibid*.

<sup>3</sup> *Ibid.*, hlm. 63.

## LAMPIRAN U

### Format Menulis Senarai Rujukan

#### a. Pengarang Tunggal

Contoh:

- i. Ford, H. 1997. *The International Jew*. Johannesburg: Global Publisher.
- ii. Magurran, A. E. 1988. *Ecological diversity and its measurement*. London: Croom Helm.

#### b. Pengarang Bersama

Contoh:

- i. Ahmad Fawzi Basri, Mohd. Idris Salleh & Shafee Saad. 1991. *Bumi Kita Dipijak Milik Orang*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- ii. Maryati, M., Azizah, H. & Arbain, K. 1996. Terrestrial ants (Hymenoptera: Formicidae) of Poring, Kinabalu Park, Sabah. In Edwards, D. S., Booth, W. E. & Choy, S. C. *Tropical rainforest research-current issues. Monographiae biologicae* (eds), pp. 117-123. Kluwer Academic Publishers, London.

#### c. Edisi

Contoh:

- i. Gilchrist, J. D. 1989. *Extractive Metallurgy*. (3<sup>rd</sup> edition). Oxford: Pergamon Press.
- ii. Barnes, R.S.K. 1984. *Estuarine Biology* (2<sup>nd</sup> edition). London: Edward Arnold.

#### d. Karya dengan judul sahaja (Tanpa pengarang)

Contoh:

- Akta. 2001. *Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 (Akta 171)*. Kuala Lumpur: International Law Book Service.

**e. Karya Susunan**

Contoh:

Hamzah Hamdani (ed.). 1980. *Esei Sastera Dalam Pengajaran, Penyelidikan dan Pentadbiran Universiti*. Kumpulan Kertas Kerja 2. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

**f. Karya Suntingan**

Contoh:

Rose, R. (ed).1974. *Electoral Behavior: A Comparative Handbook*. New York: Free Press.

**g. Karya Selenggaraan**

Contoh:

Badriyah Haji Salleh & Tan Liok Ee (ed). 1996. *Alam Pensejarahan Dari Pelbagai Perspektif*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

**h. Karya Terjemahan**

Contoh:

Wheare, K. C. 1980. *Kerajaan Persekutuan*. Terj.. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

**i. Karya Berbilang Jilid**

Contoh:

*Ensiklopedia Pembangunan Sabah*. 1981. Jld. 6. Kota Kinabalu: Usaha Baru.

\***Nota:** Jld. Bermaksud Jilid.

**j. Kertas Kadangkala**

Contoh:

Sharifah Rofidah Habib Hassan. 2003. *Perayaan Di Sabah*. Kertas Kadangkala Bil. 2. Kota Kinabalu: Universiti Malaysia Sabah.

**k. Monograf**

Contoh:

- i. Zainah Ahmad. 2003. *Politik Sabah Sebelum Penjajahan Jepun*. Monograf 3. Kota Kinabalu: Universiti Malaysia Sabah.
- ii. Mohammad Raduan Mohd. Ariff. 1993. Teknologi Pengangkapan Ikan di Sabah. *Khazanah*. Siri Dokumentasi Akademi Pengajian Melayu, Bil. 3, Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

**l. Karya Dalam Jurnal**

Contoh:

Mahani Musa. 1999. Malay Secret Societies in Penang: 1830s-1920s. *Journal of The Malaysian Branch of The Royal Asiatic Society*. **65**(2):151-182.

**\*Nota:**

Huruf tebal ialah nombor jilid dan nombor dalam kurungan ialah nombor keluaran dan diikuti dengan nombor halaman selepas noktah bertindih.

**m. Berita/Rencana Dalam Akhbar**

Contoh (tanpa pengarang):

*The Borneo Post*. 1999. Crocker Range Expedition Begins. 16 Oktober: 9.

**\*Nota:** Nama Akhbar (.) Tahun (.) Tajuk Berita/ Rencana (.) Hari/Bulan (:) Halaman (.)

Contoh (dengan pengarang):

Philip Golingai. 2004. Primer on Primates. *Star*. 18 Januari: 4.

**\*Nota:**

Nama Pengarang (.) Tahun (.) Tajuk Berita/ Rencana (.) Nama Akhbar (,) Hari/Bulan (:) Halaman (.)

**n. Bab Dalam Buku**

Contoh:

- i. Zaki Tahir. 2003. Pendatang Asing Di Sabah. *Dalam* Sharifah Habib Hasan dan Zainah Ahmad (eds.). *Kesan Politik*. Kota Kinabalu: Universiti Malaysia Sabah., hlm. 18-38.
- ii. Mustafa, S. & Ridzwan, A. R. 1998. Nucleic acid profiles in mackerel, *Rastrelliger Kanagurta*, From west coast of Sabah. *In* Mohamed, M., Bernard, H. (eds.). *Tropical Ecosystem Research in Sabah*, pp. 56-52. Kota Kinabalu:ums.
- iii. Sabihah Osman. 2000. Tawau: Pusat Kegiatan Ekonomi Orang Jepun. Abdul Halim (ed.). *Sabah dalam Perluasan Pasaran*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia., hlm. 31.42.

**o. Karya Dalam Pascasidang**

Contoh:

- i. Ismail Haji Ibrahim. 2000. Senario Seni Lukis Sabah: Stail dan Tema. *Borneo 2000: Proceedings of the Sixth Biennial Borneo Research Conference*. UMS. 557-586.
- ii. Homathevi, R., Maryati, M., Eggleton, P., Jones, D. T. & Davies, R. G. 2000. Termites (Insecta: Isoptera) Fauna of Danum Valley Conservation Area, Sabah, East Malaysia. *Borneo 2000: environment, conservation and land. Proceedings of sixth biennial Borneo research conference*. July 10-14, 2000. Kuching Sarawak.

**p. Karya Dalam Majalah**

Contoh:

Aliran. 2000. Sarawak native blockade pulp mill project. *Aliran* **20** (10:33)

**q. Ulasan Buku**

Contoh:

Badriyah Haji Salleh. 2001. Ulasan buku J. H. Drabble. 2000. *An Economic History of Malaysia, c. 1800-1990: The Transition to Modern Economic Growth*. Hampshire: Macmillan Press. *Journal of The Malaysian Branch of The Royal Asiatic Society* **124**(1):111-114.

**r. Kertas Kerja, Laporan dan Minit Mesyuarat**

Contoh:

Minit Mesyuarat Seminar Pascasiswazah. 2002. *Minit Mesyuarat Seminar Pascasiswazah. Pusat Pengajian Pascasiswazah Universiti Malaysia Sabah Kali Pertama*. Kota Kinabalu. Sabah. 5 Jun.

**s. Tesis**

Contoh:

- i. Mat Zin bin Mat Kib. 2000. *Perkembangan Mazhab-mazhab Agama Kristian di Sabah*. Sekolah Sains Sosial. Kota Kinabalu: Universiti Malaysia Sabah.
- ii. Yap Beng Liang. 1977. *Orang Bajau Pulau Omadal, Sabah: Satu Kajian Tentang Sistem Budaya*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

**t. Filem dan Karya Muzik**

i. Filem

Contoh:

Ramlee, P. 1962. *Laksamana Do Re Mi*. Filem cereka. Singapura: Shaw Brother.

ii. Video

Contoh:

Muzium Sabah. 1968. *Menangkap Ketam Batu di Mengkabong, Tuaran, Sabah*. Filem Dokumentari. Jabatan Muzium Sabah.

iii. Slaid

Contoh:

Pugh-Kitingan, J. 1976. *Jenis-jenis Tarian Masyarakat Peribumi Sabah*. Slaid. Sekolah Sains Sosial. Universiti Malaysia Sabah.

iv. Karya Muzik

Contoh:

Johari Salleh. 1986. *Lambaian Kasih* dalam *Citra Malaysia*. Chorus dan Orkestra. Kassim Masdor (konduktor). Laserlight Series 12036. Santiago: Delta Music Incorporated.

v. CD-Rom

Contoh:



MacRae, S. 1995. *Introduction to Research Design and Statistic*. CD Leicester: British Pshychological Society.

vi. Temubual

Contoh:

Stephens, B. 1998. Kegiatan Mubaligh Kristian di Sabah. Temu bual. 25 Mei.

vii. Bahan Rujukan Elektronik

Contoh:

- a. "Keputusan Mahkamah Internasional atas Permohonan Intervensi Pemerintah Filipina dalam Kasus Pulau Sipadan dan Ligitan" (atas talian)  
<http://www.dfadeplu.go.id/policy/releases/2002/pr-56-251001.htm>. Dicetak 13 September 2002.
- b. Potter, L., Brookfield, H. & Byron, Y. 2002. The Eastern Sundaland region of South-east Asia, [www.unu.edu/unupress/unupbooks/uu14re/uu14re14.htm](http://www.unu.edu/unupress/unupbooks/uu14re/uu14re14.htm).

\* Nota:

- Butiran bagi bahan rujukan elektronik hendaklah dicatat kesemua, termasuk tarikh bahan tersebut dicetak.
- Rujukan elektronik dari laman web persendirian tidak digalakkan melainkan dari pihak yang diiktiraf umum sebagai pakar atau pihak berkuasa atau mana-mana sumber rasmi.

## LAMPIRAN V

### RUJUKAN

- Allison, B, 1997. *Preparing Dissertations and Thesis*. London: Kogan Page Limited.
- Cavina, Kristan, 1995, *Critical Thinking and Writing: A Developing Writers's guide with readings*, Belmont : Wadsworth Publishing Company.
- Creswell, John W., 1994, *Research Design: Qualitative and Quantitative Approaches*, London: SAGE Publications.
- Centre for Graduate Studies, 2005, *The UKM Style Guide* (2<sup>nd</sup> edition), Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia
- Gaya Dewan, 1995, *Gaya Dewan* (edisi ketiga), Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Gaya UKM, 1998, *Panduan Menulis Tesis Gaya UKM* (edisi keenam), Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Pusat Pengajian Siswazah, 2006, *Panduan Penulisan Tesis Gaya UKM* (edisi semak), Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia
- Sekolah Sains & Teknologi, 2006, *Panduan Penulisan Disertasi* (edisi ketiga), Universiti Malaysia Sabah.